

УДК 336.71

<https://doi.org/10.31713/ve320228>
JEL: G21, G23, G28, K42
Кушнір Н. Б. [1; ORCID ID: 0000-0002-4613-2848],
к.е.н., професор,
Адамчук Т. Л. [1; ORCID ID: 0000-0001-7774-9018],
ст. викладач,
Царук Д. С. [2; ORCID ID: 0000-0003-4908-6637],
викладач

¹Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне

²ВСП «Рівненський технічний фаховий коледж НУВГП», м. Рівне

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті розглянуто аспекти фінансового моніторингу як складової національної економічної та фінансової безпеки. Значну увагу було приділено сучасним тенденціям, які спостерігаються у сфері діджиталізації та інформатизації економіки, та визначену взаємозв'язок інформаційного середовища підприємства із діяльністю суб'єктів фінансового моніторингу. У статті зазначено, що швидкі темпи зростання масивів інформації сприяють «тінізації» фінансових операцій та перешкоджають оперативному відслідковуванню діяльності, що може бути пов'язана і з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. Наведено перелік критеріїв оперативного та стратегічного аналізу для фінансового моніторингу операцій, які було розширене в умовах воєнного стану. Розглянуто принципи ризик-орієнтованого підходу, що використовується при виявленні підоzerілих фінансових операцій, які можуть фінансувати терористичну діяльність.

Ключові слова: фінансовий моніторинг; фінансова безпека; ризик-орієнтований підхід; діджиталізація економіки; інформаційна економіка.

Постановка проблеми. Для забезпечення прозорості отриманої інформації, визначення ймовірності виникнення ризиків у фінансовій діяльності суб'єктів господарювання, запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму в умовах воєнного стану діяльність суб'єктів фінансового моніторингу повинна посилюватися. Актуальність фінансового моніторингу в умовах повномасштабного вторгнення зростає, а критерії, за якими здійснюється перевірка фінансових операцій на первинному та державному рівні, розширяються. Оскільки у сучасному інформаційному суспільстві кількість інформації постійно зростає, то для отримання найбільш важливих даних для цілей фінансового моніторингу необхідно використовувати принципи ризик-

орієнтованого підходу з метою ефективного виявлення незаконної діяльності суб'єктів господарювання та фізичних осіб, що можуть фінансувати військові дії держави-агресора.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях, які присвячені тематиці фінансового моніторингу, переважають публікації, що вивчають його місце у національній фінансовій та економічній безпеці. Такі дослідження проводилися вітчизняними науковцями та практиками, серед яких Пушак Я. Я. [1], Смагло О. В. [2], Сова О. Ю. [3], Рекуненко І. І. [4], Хмелюк А. А. [5]. Попри значну увагу, що приділяється аспектам фінансового моніторингу, невивченими залишаються особливості діяльності суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу в умовах воєнного стану, що вимагає більш детального опрацювання ними інформації щодо здійснення фінансових операцій.

Метою статті є дослідження проблем здійснення фінансового моніторингу в умовах воєнного стану та в умовах посилення явищ інформатизації та «тінізації» у сфері економіки та фінансів, що вимагає застосування систем бізнес-аналітики та ризик-орієнтованого підходу.

Основний розділ. В умовах інформаційного суспільства з'являються нові види діяльності, що забезпечують задоволення нових потреб та ліквідують ризики невизначеності сучасної економіки. При цьому, суб'єкти господарювання повинні адаптувалися до швидких темпів передачі даних, для того, щоб підтримати рівномірність у поінформованості. «Діджиталізація» економічної та фінансової сфери призводить до того, що значний об'єм аналогової інформації трансформується у цифровий формат із використанням цифрових технологій, дозволяє оптимізувати здійснення бізнес-процесів та сприяє зростанню доходів підприємства завдяки покращенню комунікаційних систем взаємодії.

Діджиталізація та перехід до інформаційного суспільства призводить до зростання необхідності захисту персональної, фінансової, банківської інформації. Проте в умовах воєнного стану діджиталізація сприяє швидкій релокації бізнесу завдяки тому, що підприємства із значною частиною цифрових активів досить просто переорієнтувати на діяльність у іншому регіоні, або на інший ринок, а також надавати послуги дистанційно.

Інформаційний простір сучасного підприємства включає канали та інструменти впливу його керівників через відповідні сфери управління на напрямки діяльності підприємства (рис. 1). Такими інструментами виступають засоби корпоративної інформаційної

мережі, що автоматизують функції управління на підприємстві через постачання інформації. Підприємства усе частіше використовують засоби бізнес-аналітики, електронної комерції, засоби бізнес-планування та автоматизації, адже вони дозволяють зменшити трансакційні витрати та знизити трудомісткість управлінських процесів, пришвидшити внутрішню комунікацію та збільшити ефективність зовнішніх зв'язків.

Системи бізнес-аналітики на підприємстві (Business intelligence) – це ефективні інструменти для суб'єктів великого, малого та середнього підприємництва для обробки актуальної інформації про підприємство. За допомогою такої системи можливо:

- оперативно приймати ефективні рішення для керівників підприємства;
- здійснювати ефективне управління витратами;
- досягнути високої точності та об'єктивності даних;
- знизити «людський фактор» та витрати праці;
- структурувати клієнтську базу;
- досягти «прозорості» інформації та звітності для менеджерів та персоналу;
- здійснювати стратегічне прогнозування;
- розробляти системи для виявлення та відстеження «шахрайських» схем.

Завдяки прозорості у здійсненні бізнес-процесів внутрішній інформаційний простір підприємства стає джерелом достовірної загальноекономічної статистичної та аналітичної інформації, яка обробляється і використовується багатьма державними службами, національними та комерційними сервісами.

Одним із таких сервісів є Опендатабот – це вітчизняна компанія, яка проводить діяльність із надання доступу до державних даних для суб'єктів підприємницької діяльності та приватних осіб, використовуючи інформацію офіційних публічних реєстрів. Компанія здійснює моніторинг таких даних:

- інформацію із реєстрів підприємців;
- дані із реєстрів судових рішень, дані про порушників антимонопольного законодавства;

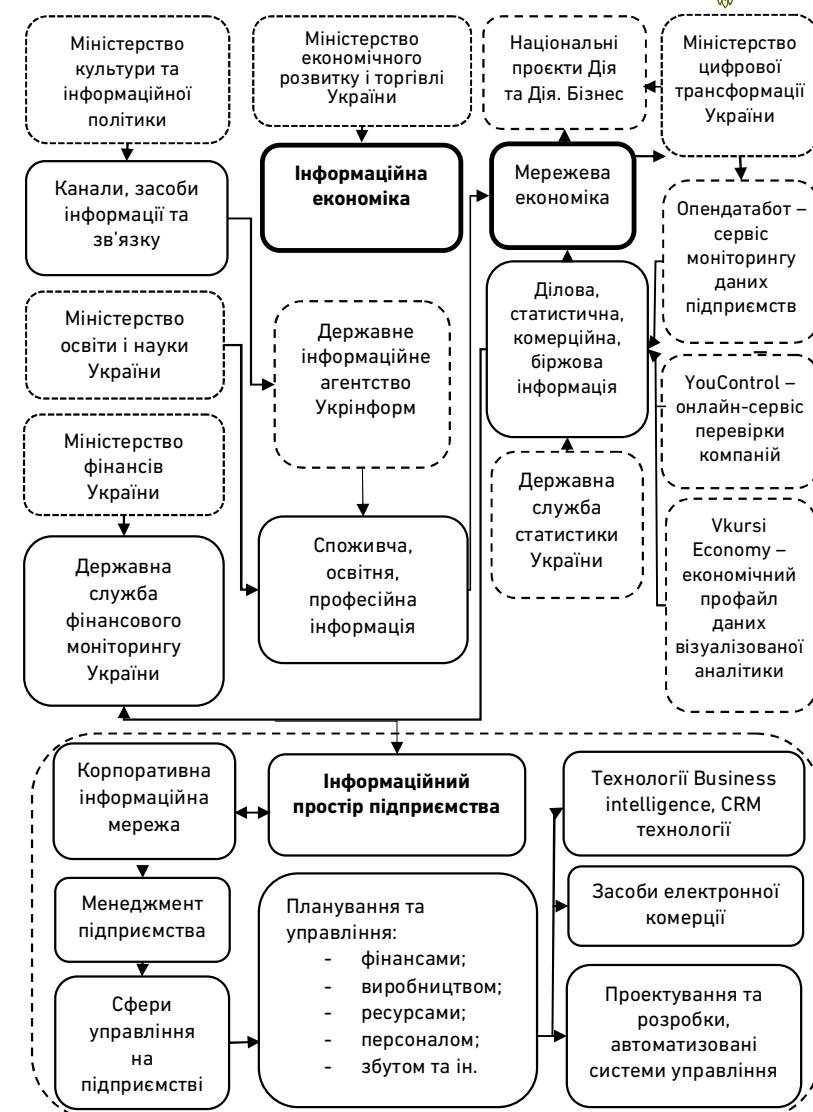

Рис. 1. Місце інформації у сучасній економіці України

- інформацію Державної фіiscalної служби України, дані про наявні санкції, накладені Міністерством економічного розвитку і торгівлі;

- дані обліку корупціонерів;
- дані із реєстру виконавчих проваджень боржників;
- дані про реєстрацію транспортних засобів, та ін. [6].

Таким чином, компанія сприяє розвитку відкритості інформації серед українських підприємств, інтегрюючись у їх інформаційний простір. Моніторингові дані сервісу дозволяють підприємствам створювати безпечне коло контрагентів, ліквідувати ймовірність шахрайства.

Проте досить поширеним явищем залишається навмисна дезінформація бізнес-суб'єктів та державних органів з метою тінізації господарських операцій. Оскільки інформація оновлюється усе швидшими темпами, а економічні та фінансові продукти стають усе більш інформатизованими, то доступ до найбільш необхідної інформації стає усе складнішим. Затрати часу та ресурсів на виявлення достовірної інформації зростають. Зважаючи на це, необхідність утворення та взаємодії державних служб і організацій у середовищі інформаційної економіки набуває усе більшої актуальності з метою досягнення ефективності управлінських рішень, тому як на рівні підприємств, так і на національному рівні функціонує система моніторингу фінансово-економічної діяльності.

Ризики сучасного стану економіки в умовах агресії вимагають чіткого оцінювання рівня загроз, що пов'язані із злочинним фінансуванням. З цією метою система фінансового моніторингу функціонує як комплекс засобів, які використовують суб'єкти моніторингу в напрямі виявлення і протидії легалізації доходів, що були отримані злочинним шляхом та фінансування тероризму (ВК/ФТ). Суб'єкти фінансового моніторингу зобов'язані виявляти фінансові операції, що є нелегальними. При цьому суб'єктів підприємницької діяльності не проінформовано про те, що їхні операції можуть відстежуватися.

Основними принципами системи фінансового моніторингу, визначеними національним законодавством відповідно до рекомендацій FATF [7], є:

- застосування ризик-орієнтованого підходу;
- використання законодавчо-правової бази для застосування підходу;
- формування ефективних механізмів нагляду за використанням підходу оцінки ризиків, який зосереджується на залученні діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу (СПФМ);
- забезпечення якісної взаємодії та розподіл функцій між усіма суб'єктами фінансового моніторингу;

- забезпечення обміну інформації між різними рівнями фінансового моніторингу, які спільно націлені на виявлення доходів, отриманих шляхом незаконних фінансових операцій, і суб'єктами господарювання у сфері ВК/ФТ.

Інформаційне забезпечення фінансового моніторингу утворюється як результат взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу (СПФМ) та Державної служби фінансового моніторингу (рис. 2). Тобто моніторинг здійснюється на двох рівнях.

Суб'єктами первинного фінансового моніторингу виступають:

1. Суб'єкти, які повинні здійснювати моніторинг усіх фінансових операцій, що можуть бути пов'язаними із ВК/ФТ, безпосередньо здійснюють надання фінансових послуг та контролюють усі операції своїх клієнтів (банки, страхові компанії та страхові посередники, кредитні спілки, ломбарди, фінансові установи та ін.);
2. Суб'єкти, які надають нефінансові послуги, в основному не здійснюють діяльність із грошовими потоками, але володіють інформацією, яка може бути пов'язана з діяльністю із отримання незаконних доходів (суб'єкти, які надають аудиторські, нотаріальні, адвокатські, бухгалтерські послуги, консультивативні послуги із оподаткування та ін.).

До суб'єктів державного фінансового моніторингу належать: спеціально уповноважений орган із питань фінансового моніторингу – Державна служба фінансового моніторингу України, Національний банк України, Державна служба статистики України, Міністерство юстиції України, Міністерство цифрової трансформації України, Національна комісія із цінних паперів та фондового ринку (рис. 2).

Схема передавання інформації у системі фінансового моніторингу насамперед передбачає залучення співробітників на рівні СПФМ, які безпосередньо взаємодіють із клієнтами, для перевірки та верифікації фінансових операцій, які можуть бути підохрілими і підлягають моніторингу. Після цього повідомлення про підохрілу операцію надходить до менеджера із питань дотримання внутрішніх процедур і далі до відповідальної особи СПФМ, що повідомляє про наявність порушень через органи взаємодії до Державної служби фінансового моніторингу.

Рис. 2. Система функціонування фінансового моніторингу на первинному і державному рівні на основі ризик-орієнтованого підходу

Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення» [8] визначає основні положення щодо порядку відстеження підозрілих фінансових операцій або діяльності, процедури подання інформації суб'єктами первинного фінансового моніторингу (СПФМ) до спеціального уповноваженого органу державного моніторингу. Проте, в умовах воєнного стану, коли посилюється увага до походження коштів, які можуть бути отримані незаконним шляхом, або бути пов'язаними із фінансування терористичних дій держави-агресора, діяльність у сфері фінансового моніторингу повинна бути адаптована до сучасних реалій та включати нові інструменти.

Дані Державної служби фінансового моніторингу впродовж І кварталу 2022 року інформують про надходження до служби 141 матеріалу про підозрілі фінансові операції. Зазначено, що протягом цього періоду сума фінансових операцій, які можуть бути пов'язаними із ВК/ФТ, становить 11 563,69 млн грн. Зокрема, Державною службою фінансового моніторингу було виявлено 14

випадків зі здійснення фінансових операцій, які пов'язані із особами, щодо яких висунуті підоози про причетність до колаборації з Російською Федерацією [9].

Таким чином, наслідки відмивання коштів у довгостроковій перспективі можуть спричинити не лише виникнення недобросовісної конкуренції та вплинути на вразливість економіки, а й підривати національну безпеку в цілому. У зв'язку із цим, спостереження, що проводиться СПФМ на період воєнного стану повинне включати операційний та стратегічний ризик-орієнтований аналіз. Критерії операційного аналізу є розширеними, на відміну від попередньо-встановлених, та передбачають визначення:

- 1) мети фінансової операції або діяльності суб'єкта господарювання;
- 2) суми фінансової операції та виду активу, що використовувався при розрахунку;
- 3) відповідності суми здійсненої операції характеру діяльності суб'єкта господарювання та його офіційно задекларованим доходам;
- 4) сфери функціонування сторін (учасників) фінансової операції та їх місцезнаходження;
- 5) зв'язок сторін, що здійснюють фінансову у операцію, із політично-значущими особами та членами їх родини;
- 6) інформацію від СПФМ чи від Державної служби фінансового моніторингу, що включає примітки та коментарі до фінансових операцій.

Інформація, одержана завдяки стратегічному аналізу під час фінансового моніторингу, повинна встановлювати наступні критерії фінансових операцій:

- 1) статистика відмивання коштів, фінансування тероризму, зброї масового знищення (ВК/ФТ) у державі;
- 2) систематизація і диференціація ВК/ФТ;
- 3) періодичність здійснення операцій ВК/ФТ;
- 4) територіальна концентрація явищ, пов'язаних із ВК/ФТ, та рух активів пов'язаних фінансових операцій;
- 5) вид пов'язаних із ВК/ФТ фінансових операцій та характеристика їх учасників.

Суб'єкти фінансового моніторингу в умовах воєнного стану повинні більш детально опрацьовувати інформацію, що підлягає перевірці. Проте як до впровадження воєнного стану, так і під час його дії законодавством передбачено перевірку фінансових операцій за граничною сумою, у тому числі за чотирма основними ознаками, які відносять такі операції до «порогових»:

- операції, сума яких перевищує 400 тис. грн;
- операції, які здійснено суб'єктами господарювання або особами, що зареєстровані, або знаходяться у державі, що не виконує вимоги законодавства у сфері ВК/ФТ;
- фінансові операції із переказу, отримання, внесення на рахунок готівки;
- фінансові операції, що здійснюють політично значущі особи або члени їх сімей, чи пов'язані з ними особи;
- операції із переказів коштів закордон (у т.ч. до офшорних зон) [8].

Зміни у законодавстві у сфері фінансового моніторингу на період воєнного стану стосуються того, що СПФМ повинні подати інформацію про фінансові операції не пізніше як через три місяці після скасування воєнного стану, а також у разі порушення ними законодавства, яке стосується фінансового моніторингу, до них не буде застосовано відповідальність.

Основним напрямом, який має бути відстежений суб'єктами первинного фінансового моніторингу та Державною службою фінансового моніторингу в умовах воєнного стану, є визначення каналів, за допомогою яких здійснюється фінансування осіб та організацій, діяльність яких може бути пов'язана із військовою агресією Російської Федерації та Білорусі на території України, а також із функціонуванням диверсійно-розвідувальних груп.

Окрім того, через повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України розширено перелік «підозрілих» операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та пов'язані із фінансуванням держави-терориста. До таких операцій, відповідно до рекомендацій Американського агентства з боротьби із фінансовими злочинами (FinCEN), належать:

- фінансові операції, пов'язані із здійсненням торгівлі та утворенням перевантажувальних пунктів і морських торгових коридорів із Росією та Білоруссю;
- фінансові операції, які передбачають ризик ненавмисної участі в ухиленні від підсанкційного контролю за експортом до Росії та Білорусі;
- фінансові операції із постачань, які перенаправлені до іншої країни, проте їх надходження планувалося до Росії чи Білорусі;
- операції, що пов'язані із нетиповим транспортним маршрутом для продукції та пунктом її доставки;
- фінансові операції компаній, які мають зв'язки із російськими чи білоруськими державними корпораціями та ведуть

- експортну діяльність;
- фінансові операції, що передбачають покупки на значні суми у доларах США;
- операції, що передбачають здійснення угод між компаніями, які не представлені в інтернеті;
- фінансові операції із оплати постачання предметів розкоші, які раніше були призначенні для поставки до Росії чи Білорусі;
- фінансові операції, учасники яких мають неточні дані, або проблеми із адресами реєстрації бізнесу [10].

Названі індикатори підозрілих фінансових операцій дозволяють привернути увагу суб'єктів фінансового моніторингу до діяльності бізнесу, який може безпосередньо, опосередковано або ненавмисно здійснювати фінансування тероризму, або ж спростувати хибні підозри у ВК/ФТ. Завдяки застосуванню принципів ризик-орієнтованого підходу під час фінансового моніторингу у роботі із контрагентами для СПФМ важливо керуватися такими рекомендаціями з метою попередження терористичних дій держави-агресора, які можуть через колаборацію фінансуватися національним або іноземними активами.

Висновки. Отже, в умовах воєнного стану діяльність суб'єктів та служб фінансового моніторингу повинна проводитися згідно з рекомендаціями міжнародних організацій у боротьбі із фінансовою злочинністю. Відповідно до рекомендацій FATF, національної методики оцінювання ризиків відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом та фінансування тероризму, розробляються практичні заходи застосування ризик-орієнтованого підходу для цілей фінансового моніторингу через значні загрози для національної безпеки. Суб'єкти фінансового моніторингу як і до оголошення воєнного стану повинні передавати до Державної служби фінансового моніторингу матеріали про порогові та підозрілі фінансові операції, щоб забезпечити безперебійне спостереження за контрагентами. Таким чином, щоб попередити хибне блокування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності через підозри у ВК/ФТ та для ефективного контролю злочинного фінансування, потрібно застосовувати критерії фінансового моніторингу, які були адаптовані до реальних потреб.

1. Пушак Я. Я., Трушкіна Н. В. Сутність поняття «фінансовий моніторинг» у контексті забезпечення національної безпеки. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2 (41). С. 197–203.
2. Смагло О. В. Функціонування системи фінансового моніторингу в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/341/326>. (дата

звернення: 05.09.2022). **3.** Сова О. Ю., Завадська О. О. Місце фінансового моніторингу в системі банківського нагляду. *European scientific journal of Economic and Financial innovation.* 2020. № 1(5). С. 56–67. **4.** Рекуненко І. І. Особливості формування та застосування системи фінансового моніторингу в Україні. *Вісник СумДУ. Сер. Економіка.* 2020. № 1. С. 104–117. **5.** Хмельюк А. А. Фінансовий моніторинг: суб'єкти та об'єкти в Україні. *Науковий вісник Національного університету DPS України (економіка, право). Фінанси, грошовий обіг і кредит.* 2014. № 1(64). С. 174–180. **6.** Опендатабот – сервіс моніторингу даних підприємств. URL: <https://opendatabot.ua> (дата звернення: 10.09.2022). **7.** FATF, International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation. URL: <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf>. (дата звернення: 10.09.2022). **8.** Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищенння : Закон України від 06.12.2022 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>. (дата звернення: 10.09.2022). **9.** Державна служба фінансового моніторингу України : офіційний сайт. URL: <https://fiu.gov.ua/> (дата звернення: 05.09.2022). **10.** Рекомендації Американського агентства боротьби з фінансовими злочинами (FinCEN) та Бюро промисловості та безпеки Міністерства торгівлі США щодо виявлення підозрілих операцій. URL: <https://www.fincen.gov/sites/default/files/2022-06/FinCEN%20and%20Bis%FINAL.pdf> (дата звернення: 10.09.2022).

REFERENCES:

- Pushak Ya. Ya., Trushkina N. V. Sutnist poniattia «finansovyi monitorynh» u konteksti zabezpechennia natsionalnoi bezpeky. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrayiny.* 2021. № 2 (41). S. 197–203.
- Smahlo O. V. Funktsionuvannia systemy finansovoho monitorynhu v Ukrayini. *Ekonomika ta suspilstvo.* 2021. № 26. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/j-journal/article/view/341/326>. (дата звернення: 05.09.2022).
- Sova O. Yu., Zavadskaya O. O. Mistse finansovoho monitorynhu v systemi bankivskoho nahliadu. *European scientific journal of Economic and Financial innovation.* 2020. № 1(5). S. 56–67.
- Rekunenko I. I. Osoblyvosti formuvannia ta zastosuvannia systemy finansovoho monitorynhu v Ukrayini. *Visnyk SumDU. Ser. Ekonomika.* 2020. № 1. S. 104–117.
- Khmeliuk A. A. Finansovyi monitorynh: subiecty ta obiecty v Ukrayini. *Naukovyi visnyk Natsionalnogo universytetu DPS Ukrayiny (ekonomika, pravo). Finansy, hroshovy obih i kredyt.* 2014. № 1(64). S. 174–180.
- Opendatabot – servis monitorynhu danykh pidprijemstv. URL: <https://opendatabot.ua> (дата звернення: 10.09.2022).
- FATF, International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation. URL: <https://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf>. (дата звернення: 10.09.2022).
- Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищенння : Закон України від 06.12.2022 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
- Державна служба фінансового моніторингу України : офіційний сайт. URL: <https://fiu.gov.ua/> (дата звернення: 05.09.2022).
- Рекомендації Американського агентства боротьби з фінансовими злочинами (FinCEN) та Бюро промисловості та безпеки Міністерства торгівлі США щодо виявлення підозрілих операцій. URL: <https://www.fincen.gov/sites/default/files/2022-06/FinCEN%20and%20Bis%FINAL.pdf> (дата звернення: 10.09.2022).

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>. (дата звернення: 10.09.2022).

9. Derzhavna sluzhba finansovoho monitorynhu Ukrayiny : ofitsiiniyi sait. URL: <https://fiu.gov.ua/> (дата звернення: 05.09.2022).

10. Rekomendatsii Amerykanskoho ahentstva borotby z finansovym zlochynnym (FinCEN) ta Biuro promyslovost i bezpeki Ministerstva torhivli SShA shchodo vyavlennia pidozrilykh operatsii. URL: <https://www.fincen.gov/sites/default/files/2022-06/FinCEN%20and%20Bis%FINAL.pdf> (дата звернення: 10.09.2022).

Kushnir N. B. [1; ORCID ID: 0000-0002-4613-2848],
Candidate of Economics (Ph.D.), Professor,
Adamchuk T. L. [1; ORCID ID: 0000-0001-7774-9018],
Senior Lecturer,
Tsaruk D. S. [2; ORCID ID: 0000-0003-4908-6637],
Lecturer

¹National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

²SSU Rivne Technical Vocational College of National University of Water and Environmental Engineering, Rivne

FINANCIAL MONITORING OF BUSINESS ENTITIES UNDER THE MARTIAL LAW CONDITIONS

The article examines aspects of financial monitoring as a component of national economic and financial security. Considerable attention was paid to modern trends observed in the field of digitalization and informatization of the economy, and the relationship between the information environment of the enterprise and the activities of financial monitoring entities was determined.

It is noted that financial monitoring in Ukraine is carried out at two levels: primary and state. The importance of the primary financial monitoring entities functions are characterized. The changes in the legislation in the financial monitoring field, which were introduced in connection with the declaration of martial law, were identified. It is stated that the entities of the primary monitoring should continue to exercise the enhanced control over financial transactions in modern conditions.

The article states that the rapid rate of growth of information arrays contributes to the «shadowing» of financial transactions and hinders the operational monitoring of activities that may be related to money laundering and terrorist financing. The enumeration of operational and strategic analysis criteria for financial monitoring of financial operations, which was expanded under martial law conditions, is given. The list of suspicious financial transactions proposed by FinCEN and the U.S. Department of Commerce's Bureau of Industry and Security Urge was provided. The number of materials on violations of financial monitoring legislation and the amounts of suspicious transactions that were discovered during the period of martial law in Ukraine is indicated.

The national method of financial monitoring is developed in

accordance with the standards and recommendations of the Financial Action Task Force on Money Laundering. So, the principles of the risk-oriented approach, which is used in the detection of suspicious financial transactions that may finance terrorist activities, are considered.

Keywords: financial monitoring; financial security; risk-oriented approach; digitalization of the economy; information economy.

Отримано: 11 вересня 2022 р.
Прорецензовано: 16 вересня 2022 р.
Прийнято до друку: 30 вересня 2022 р.